kisdobos

1983. MÁJUS

Polgár István

Tavaszi rügyek

Fejét kidugta már a hóvirág.
Bohókás dalok bizsergetik nyelvem,
és arról kell most mindig énekelnem,
hogy élni jó, hogy élni jó, világ!

*

Végre érzem: friss tavasz van!
Lemosdottam hűs patakban,
csörgő, kristály vízbe néztem —
hallá vált a nevetésem.

Csupa-csupa május!

Májusban mindig lobog a zászló. Májusban sokszor ünnepelünk! Elsején zeneszóval, tarka felvonulással kezdjük ezt a tavaszi hónapot. „A munka ünnepe" — ez a legelső nap. Ilyenkor szerte a világon megemlékeznek erről. Mi és a szocialista országokban élő barátaink nagy majálisokon találkozunk. Szülők és gyerekek együttesen vonulnak, s ha kisüt a nap, az ember úgy érzi: a tarka léggömbökkel együtt száll a jókedv szárnyán a magasba! Persze, van olyan ország a világon, ahol tiltják ezt az ünnepet. Hiszen nincsen mindenütt munka, s ez a nap a munka ünnepe.

Május 9. Ez is ünnep. 1945-ben ezen a napon fejeződött be a háború. Ez a béke első napja és a győzelem ünnepe!

Május első vasárnapja — az édesanyáké — anyák napja. Ilyenkor nem a házakat, az utcát, hanem szíveinket virágozzuk fel, és kisgyerek, felnőtt ember mind-mind virággal, ajándékkal köszönti az édesanyját. Ez a nap is közös — a családoké...

Május utolsó vasárnapján tiétek gyerekeké a világ! A nemzetközi gyermeknapon titeket köszöntünk, a jövendőt! Titeket, akik folytatjátok azt, amit május elsejével, a munka ünnepével elkezdtek a felnőttek, amit a győzelem és béke napjával védenek. S egyszer ti is lesztek szülők — édesanyák és apák. Titeket is köszöntenek majd a gyerekeitek. Ne felejtsétek: azok a gyerekek, akik a gyermeknapon kisdobos ígéretet tesznek 2000-ben 25-26 esztendős felnőttek lesznek. És akkor nekik kell vinniök — jelképesen — május zászlóit tovább!

Németh Nelli rajza

Joó Katalin

Öt nap apuval, – a hatodik a ráadás!

V. fejezet

Kiderül, hogy a tizedik emeleti pincezug csak az atyaúristen közbenjárására kapható meg. Még szerencse — hogy fent nevezett éppen arra jár!

Bőci apuka már hajnali hétkor csengetett.

Még szerencse, a csengő nem visított, hanem bim-bamra állítva jelezte, hogy valaki éppen érkezik. De akár sivított, akár bim-bamolt — Pistván és Juszuf egyből felébredt.

Apu a fürdőszobában válogatta, mit mosnak ki együtt. Úgy számított, ha a megbeszélés szerint Anyu az esti berlini géppel érkezik, addig ragyogó lecsót főznek, kovászos uborkával, virslivel. Ilyent nem eszik odakint, annyi szent! Ilyent csak Varga István — Juszuf — Pistván együttese készít széles Európában!

— Akkor fél tízkor! — nyújtottak egymásnak kezet. Apu még utána is integetett Bőci apukának.

Pistván nem értette, mit kereshet náluk Bőci-papa ilyenkor?

Miközben Apu a reggeli vajasokat kenegette, meg hozzá a hatalmas zöldpaprikát, paradicsomot szeletelte, elmesélte, mit terveztek. Arról a bizonyos szárítóról van szó, mely két helyiségből áll, s amint azt Juszuf is mesélte — a kutya sem használ. Sem szárításra, sem semmire. Most lenne, mire!

Megkeresnek minden házban lakót, két ívvel kocognak be hozzájuk. Az egyikre azok írják a nevüket, akik egyetértenek azzal, hogy a szárítóból amolyan közös klubhelyiséget csináljanak. Megfelelő rend szerint találkozhatnak itt a kismamák csakúgy, mint a barkácsolni kívánók és a gyerekek. Persze, klubbizottság kell ehhez. Ha valaki azt az ívet írja alá, melyen rajta áll, hogy igényt tart a szárító használatára, az sem baj — a többség dönt.

Bőci-papa is szabadságon van, akárcsak a házból sokan. Megosztották, ki melyik emeletet járja.

Aztán a lakóbizottság elé terjesztik az egészet. Persze, biztos, egészen, nagyon de nagyon biztos, hogy sokkal több ember akarja a szárítót klubnak, mint szárítónak. Közösen berendezik, van elég kirakott bútor a pincében. Kimeszelik, mókás képeket ragasztanak a falra. Lesz ott időbeosztás is! Még lakógyűléseket is tarthatnak. Biztos, hogy sokkal többen jönnek el oda, mint eddig.

Reggeli után Apu beáztatta a szennyes ruhát.

Aztán elindultak.

Közben látták Bőci papát, amint épp becsenget a hatodikon. Pipi önállóan járta a negyedik emeletet.

Délre végeztek és akkor összeült a vezérkar.

Számoltak.

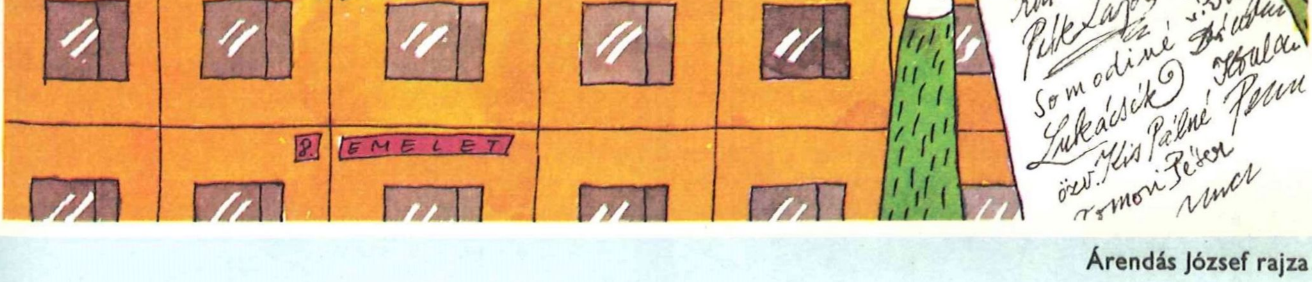
A ház kilencemeletes.

A tizediken az a bizonyos szárító van csak, és a lift fölött egy olyan helyes kis házikó, hogy legszívesebben lakna benne az ember, inkább, mint a lift.

Minden emeleten meg a földszinten is nyolc lakás van. Azt már a másodikos is ki tudja számítani, hogy mennyi ez összesen!

— Nyolcvan lakásból csak a földszinten az öreg Csubacsek néni írta oda, hogy néki kell a szárító. Meg is kérdeztem — magyarázta Bőci-bácsi —, mikor teregetett ott utoljára. Nagyot nézett és azt mondta, nem bolond annyit liftezni. Tehát gyakorlatban azt jelentette, hogy a megkérdezettek mind mellettünk vannak.

— Azért akik nem voltak otthon, oda még elmegyünk! — kotyogott Pistván.

Árendás József rajza

— És Anyu elé hogy megyünk a reptérre? — aggályoskodott Juszuf.

— Mindenre jut idő! — jelentette ki Apu.

És két ing mosása közben meglátogatta a gondnok bácsit.

Kissé lógó orral jött haza, pedig távollétében Juszuf igazán csodálatosan kimosta az ingeket. Még ki is tette a parányi erkélyre, Csucsu fölé, mert Anyu egyszer azt mondta, jó illata van a napon száradt ruhának. Hát most kíváncsi lett erre.

— A gondnok fafejű, szerinte mindenféle engedély kell, meg mi az hogy klub? Minek a klubja? Kiszeseké, úttörőké? Vagy barkácsolóké? És különben is, úgy tudja, egy maszek kisiparos már aláírta a lakásszövetkezet vezetőivel a szerződést, miszerint egy félévig, vagy év végéig bérli. Az pénzt jelent. Azt is kérdezte, ki fizeti majd a világítást, meg a fűtést?

— Eddig ki fizette? — ágaskodott Pistván a negyedik vajas paradicsomos kenyérrel a kezében.

— Az én fiam vagy! — nevetett apu —, én is ezt kérdeztem.

— Te, ne egyél annyi kenyeret, mert a lecsónak nem marad a pocóban helye! — bökte hátba kisebbik fiát.

Aztán, épp amikor Pistván azért üvöltött, hogy igazán, mindig csak Juszuf, mert ő a nagy, és a kicsinek is engedjék meg, hogy porszívózzon — szóval pontosan akkor megszólalt a telefon.

Juszuf vette fel.

Az kattogott vagy hármat, és v a l a k i megszólalt a vonal végén:

— Varga lakás?

Juszuf szíve nagyot dobbant.

Igen, Varga lakás, és aki ott, messziről beszél, nem más, mint Anyu, az ő hármójuk Anyuja Berlinből!

No, az örömnek gyorsan vége lett.

Apu épp hogy két szót váltott Anyuval.

— Szóval nem jön ma — mondta.

— Hát mikor? — kérdezte Juszuf.

— Akkor mi esszük a lecsót — állapította meg Pistván.

Apunak nevetnie kellett, milyen haspók a kisebbik fia.

Délután végigjárták a még hiányzó lakásokat.

Csak öt lakót nem találtak — nyilván nyaraltak valamerre.

Az egyik nagymama szép, hímzett suba falvédőjét is felajánlotta, és azt, hogy majd ő kitakarít, ha kell, felügyel a gyerekekre. Szívesen elüldögél odafent, mivel mindegy, hogy a harmadik emeleten, avagy a kilencediken horgolgatja vég nélküli csillagos terítőit.

A lakóbizottság délután elkezdte a megbeszélést.

A gondnok bácsi igencsak erélyesen kijelentette, hogy ő semmilyen kulcsot oda nem ad, mert néki a lakógyűlés határozata kell. Hiába mutatták az aláírt íveket, mely többet bizonyított, mint hat lakógyűlés, ő bizony kötötte az ebet a karóhoz!

Erre Bőci bácsinak mentő ötlete támadt:

— A felelősséget emlegeti Hurtyák uram! Meg persze az ezzel járó kulcsot. No, nézzük meg azt a helyiséget!

Aztán, amikor lakóbizottságostól megnézték, zsebrevágta a kulcsot észrevétlenül és átterelte valamennyiüket a közeli zöldvendéglőbe.

Apa, közben míg áthaladtak a kis parkon, arról beszélt, milyen remekül meg lehetne szervezni a parkőrséget a gyerekek között.

— Az az iskola igazgatójának a dolga — mondta a gondnok. Aztán belátta, talán mégsem.

Mert az, hogy a házak között szép, zöld fű meg virág nő, és bokrok virulnak, fák növekednek — nem egy ember, az iskolaigazgató, de még csak nem is az úttörőcsapat dolga; hanem mindenkié, aki itt lakik. S ha szemét van, azt fel kell szedni, nem a szemetesre várni, mert nem biztos, hogy a szemetes ott lakik. Az, aki ott él, ügyeljen arra, hogy szép legyen a környezete.

Úgy tűnt, az ott lábatlankodó Juszuf ezt számtalanszor hallotta környezetismeret órán. Elképzelte, hogy nagy vörös Ü betűvel a karján sétafikál föl s alá. Talán lesz olyan szúrós végű botja is, mint a parkőrnek volt. De közben megöregedett, és nincs sem bot, sem parkőr.

— De én bizony az atyaúristennek sem... mert kérem a felelősség az felelősség! — itta a második korsó sörét Hurtyák úr, a komor gondnok.

— Az ám, atyaúristen! De jó, hogy szólt, már jön is! — villant Apu szeme, és valakinek intett.

Épp most érkeztek többen, kicsit lehűteni magukat. Vállas, piros arcú férfi nyújtott kezet Apunak.

— Varga elvtárs! De rég láttalak!

— Jó, hogy jössz Bartha elvtárs! Épp nagy elhatározásba kezdtünk, tisztelj meg bennünket!

A Bartha elvtársnak nevezett vállas, almapiros arcú férfi leült.

És Apu — nemhiába nevezték ki kapitánynak — okosan, röviden elmondta, mit terveznek.

Csak éppen arról nem szólt, hogy a gondnokuk a kulcsot nem akarja odaadni.

Vagyis hogy csellel ott lapul már Bőci-bácsi zsebében. Mondom, csellel s nem jószántából.

Még meg is toldotta Apu, hogy lám, másutt mindenre hivatkoznának a gondnokok, hogy hivatalos út, miegymás és lám az ő házuk összetart.

— Most éppen alakulunk. A lakóbizottság azt vitatja, kit milyen munkával bízzunk meg, kiket kell felkérnünk valamire?

— Ha elkészültök, szívesen megnézem magam is, ilyen jó kezdeményezést nem szabad csak egy helyen csinálni. Országos mozgalom lehetne belőle... én, mint a képviselőtök...

Na — Hurtyák úr hirtelen megszomjazott!

Még hogy a képviselőjük!

Bartha elvtárs, az ismert politikus, akit a múlt héten is nézett meg hallgatott a tévében!

Hogy nem ismerte meg!

Persze, a kihajtott rövid ujjú ing tette. Meg az ember nem is gondolná, hogy egy államférfi csak ú g y bejön egy kerthelyiségbe és leül az ő asztalukhoz. Éppen az ő asztalukhoz sörözni!

Bartha elvtárs régen távozott már, amikor Hurtyák úr nagy bánatosan az egész társaságnak újabb sört rendelt.

Pistván már szunyókált, még a traubi sem kellett.

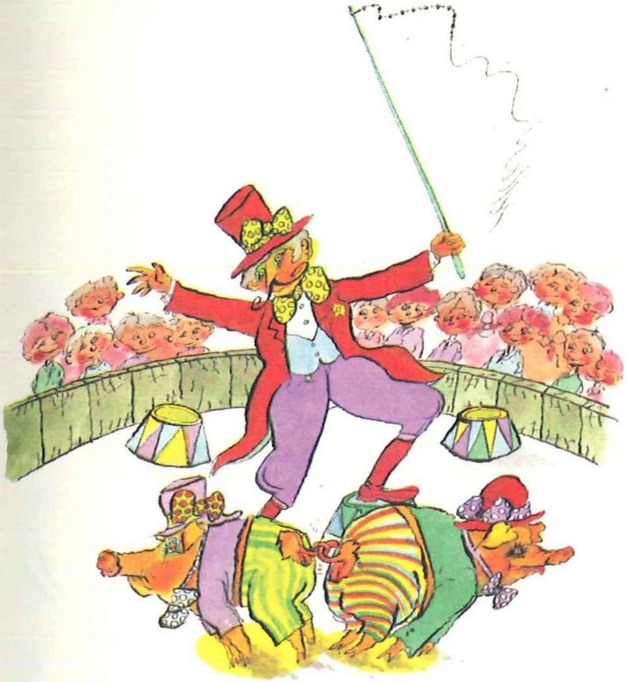
— Anyu — lehelte. Legszívesebben bőgött volna.

— Te — bökte meg a bátyja —, Csucsu holnap még nálunk van?

— Persze, csak azután kerül Móniékhoz. Adtam neki friss vizet, mert rád hiába vár szegény, te ma csak rohangásztál, meg mostál. És most, ha hazamegyünk, megesszük mind-mind a lecsót!

Úgy is történt!

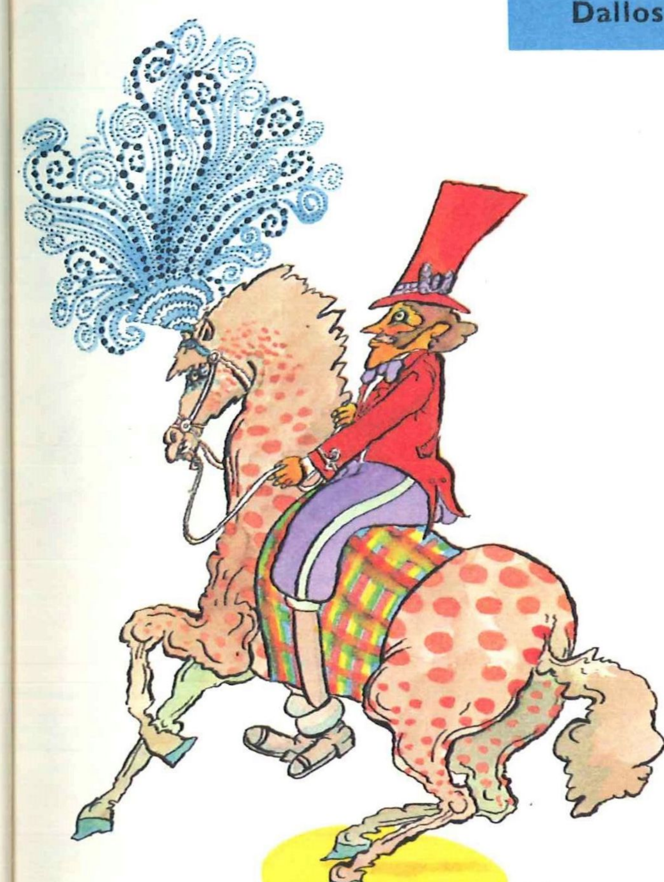
Folytatása következik

CIRKUSZ

Dallos Jenő tréfái

Szepesi Attila

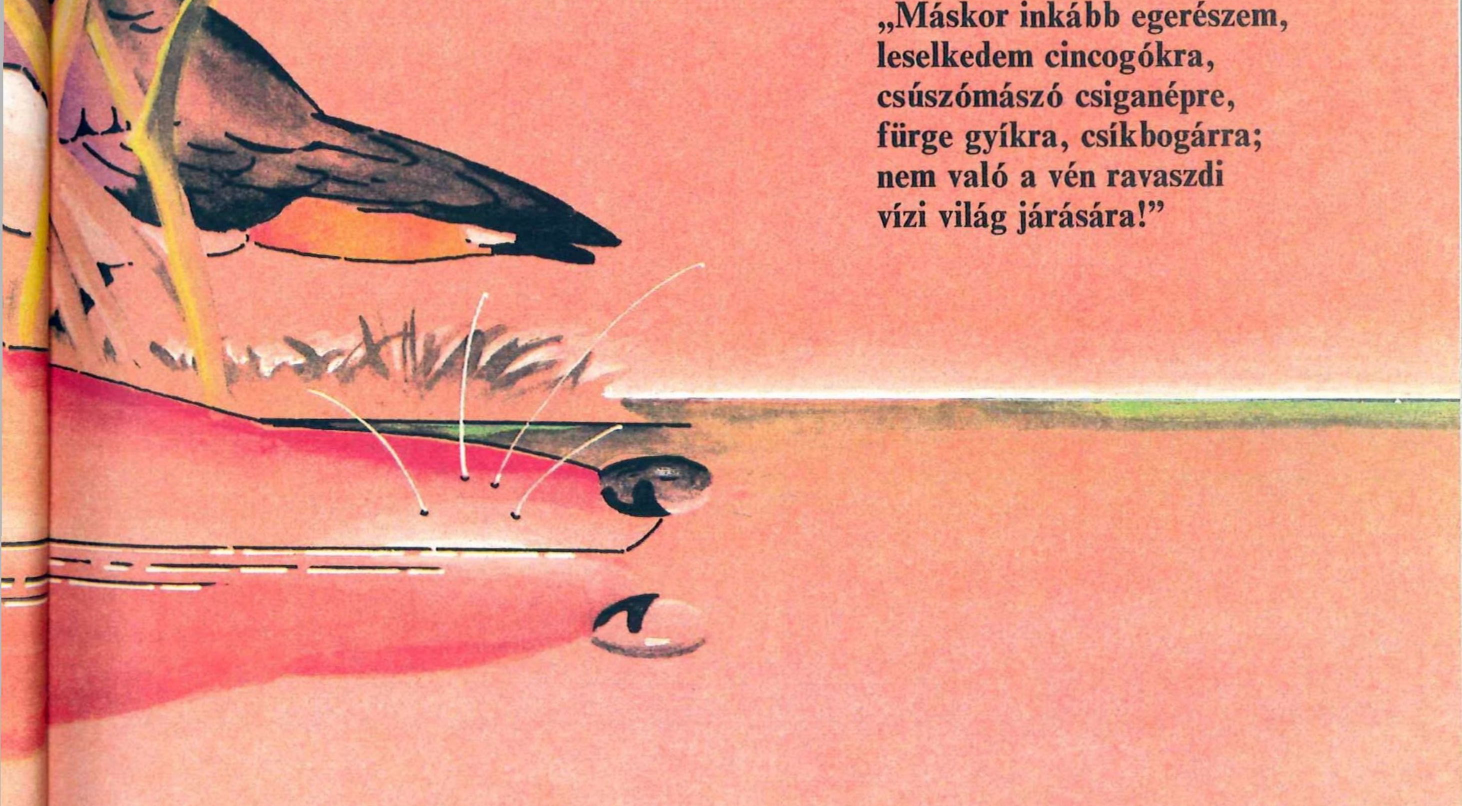
A bíbic és a róka

Tágas réten, rét füvében
bíbicmadár fészket rakott,
göröngyöket gurigatott,
fűcsomókat csipegetett,
négy nap tojta négy tojását,
melengette, költögette,
szárnya alá rejtegette
sivalkodó négy csibéjét.
Jöttek mind a réti népek
vendégségbe csibe-látni,
négy csibéket megcsodálni:
póznalábon billegetve
gólyatöcs és pólimadár,
békaleső gólyamadár,
székicsér és tavi cankó . . .
„Ej, micsoda ribillió!" —
kandi róka odakémlelt,
hol a fürge szárnyasnépek
rét füvében összegyűltek,
fészek körül körbeálltak
nézegetni négy csibéket,
bíbicmadár pelyheseit . . .

Rögre lekushadt a róka,
tovaindult lesve-lopva,
bíbichúsra foga vásott,
megkordult a rókabendő,
lapult a ravaszdi féreg,
szökkent hívatlan vendégül
réti madár látására.
„Lassan, lassan, nem sietni!"
— ez a rókák regulája:
fűcsomókba belebújni,
lekushadni rögök alá,
iszalagba rejtekezni,
s hol egy pipacs nyit a réten,
szirma mögé lelapulni
s mormolgatni, mondogatni:

„Lám, ti buta szárnyasnépek,
csőrös-tollas pocsétázók,
nincs itt róka, csak egy piros
lengedező pipacsvirág!”
. . . Ej, de a szél fújt a réten,
meglibbent a róka farka,
szárnyasnépek fölneszeltek,
fölneszeltek, szárnyrakeltek,
keringéltek fönn a légben
füttyögetve, sivalkodva,
s hol a kandi rókaféreg
pipacs szirma mögé lapult,
körbe-körbe szálldogáltak . . .
Csak a bíbic föl nem röppent,
négy pelyhesét rejtve óvta:
rögre-kushadt négy csibéjét
szárnyával meglegyintette —
váltak ottan göröngyökké,
moccanatlan, barna röggé.
És az anyamadár ekkor
— mintha szárnya sérült volna —
sivalkodva tovafutott,
el is bukott, föl is állott:
csibéitől csalogatta
egyre távolabb a rókát.
. . . Vén ravaszdi szökve szökkent,
rég feladta rejtezését,
beloppant a pocsétába;
már a madár könnyű préda!
Utoléri . . . ! Dehogy éri!
Oldalt szökken, ugrik újra
bolondozó bíbicmadár,
iramodik egyre beljebb
tocsogók közt láp vizébe,
hol a nádon szitakötők
izzókéken szálldogálnak . . .
Ej, a róka vízbe-lábol,
tappog már a sáros lében,
térdig csobban, hasig gázol,
hasig gázol, nyakig huppan;
veres farka, büszke dísze
tutajként a habon úszik,
veres füle merül, mint a
kuruttyoló unkabéka . . .
. . . Prüsszöget a vén ravaszdi,
sár borítja, inda húzza,
rákok népe körülállja,
nagyszemű hal megcsodálja.
Szárnyrakel a bíbicmadár,
buckázik a levegőben,
büszkén fújja: „Bíbic-bíbic!”
— csibéihez visszaröppen,
rejtve rejti szárnya alá
rögre-kushadt fiókáit.
Veres róka, kandi róka
láp vizéből kievickél,
nap sugara szárítgatja,
ottan óg-móg künn a réten:
„Máskor inkább egerészem,
leselkedem cincogókra,
csúszómászó csiganépre,
fürge gyíkra, csíkbogárra;
nem való a vén ravaszdi
vízi világ járására!”

Felvidéki András rajz

RENÉ GOSCINNY

A BICIKLI

Apa semmiképp sem akart nekem biciklit venni. Egyre csak azt hajtogatta, hogy a gyerekek meggondolatlanok, bravúroskodnak vele, összetörik magukat és a kerékpárt is. Én meg nyúztam a papát, mondtam, hogy óvatos leszek, aztán sírtam, duzzogtam, majd kijelentettem, hogy világgá megyek... — Végül is papám megígérte, hogy kapok egy biciklit, ha benn leszek számtan dolgozatommal az első tíz között. Tegnap nagyon boldogan jöttem haza az iskolából, mert a tizedik lettem. Amint ezt meghallotta a papa, nagy szemeket meresztett, és így szólt: „akkor hát ez derék...", mama pedig megcsókolt és elárulta, hogy apa rövidesen vesz nekem egy szép kerékpárt, mert jól sikerült a számtan dolim. Be kell őszintén vallanom, hogy szerencsém volt, csak tizenegyen voltunk a dolgozatírásnál, a többi pajtásom influenzát kapott, a tizenegyedik a rangsorban pedig éppen Clotaire, aki mindig utolsó, de neki ez nem számít, mert már van biciklije.

Ma amint hazaértem, rögtön észrevettem, hogy papa és mama széles mosollyal várnak. „Meglepetésünk van a nagy fiunk számára" — szólalt meg a mamám nevető szemmel, papám pedig előhozott — na mit gondoltok, mit — nos hát egy biciklit. Egy piros és ezüst színű fénylő biciklit; lámpával és csengővel. „A kutyafáját!" Először rohangálni kezdtem, majd megcsókoltam a mamát, megcsókoltam a papát, megcsókoltam a biciklit. „Meg kell ígérned, hogy óvatos leszel — intett a papa, s meg ne próbálj mutatványokat csinálni." Mindent megígértem, ekkor a mama megölelt, és kijelentette, hogy már nagy fiú vagyok, és csokoládékrémet is készít majd nekem. A papám és a mamám a legaranyosabbak a világon. Papa velem maradt a kertben. „Tudod-e fiacskám — kezdte —, hogy én nem akármilyen fickó voltam ám, hanem kerékpárbajnok, s ha nem ismerem meg a mamádat, ma valószínűleg hivatásos versenyző lennék." Ezt eddig nem tudtam. Azt már hallottam, hogy apa kiváló futbalista, rugby-, úszó- és boxbajnok volt, de ami a biciklizést illeti, ez új volt számomra. „Most mindjárt be is bizonyítom!" Felült a biciklimre, s elkezdett körözni a kertben. Természetesen a kerékpár kicsi volt a papa méreteihez képest, veszkődött a térdeivel, amelyek egészen az arcát súrolták, de azért csak karikázott.

„Utolsó találkozásunk óta ez a legnevetségesebb látvány, amelynek tanúja lehetek" — szólalt meg Bledurt úr a kert sövénye mögül. Bl. úr a szomszédunk, aki szereti cukkolni apát. „Fogd be a csőröd" — válaszolt a papa. — „Mit értesz te a biciklihez?" „Micsoda?" — kiáltott fel Bl. úr. — „Tudd meg, te idétlen, hogy kerületi amatőrbajnok voltam, s hivatásossá váltam volna, ha nem találkozom a feleségemmel." — „Méghogy te bajnok!?" — nevetett fel papa. Ne röhögtess már, hiszen még a triciklin sem tudod jóformán magad megtartani." Ez már sok volt Bl. úrnak. „Hát ide figyelj!" — mondta, s átugrott a sövényen. — „Add ide azt a biciklit, majd megmutatom én!" — kezét a kormányra tette, de a papa nem engedte el azt. „Senki sem hívott téged Bl. úr, bújj vissza a kuckódba!" — „Félsz, ugye, hogy szégyenbe hozlak szerencsétlen fiad előtt?" — kérdezte. „Hallgass el, csak idegesítesz" — szólt a papa, s kitépte a kormányt Bl. úr kezéből, és újból körözni kezdett a kertben. „Komikus" — mondta Bl. úr. „Csak az irigység beszél belőled" — válaszolt a papa. Én meg közben futottam a papa után, és kértem, hadd tehessek én is egy kört a biciklimen, de ő rám se hederített, mert Bl. éppen kacagni kezdett a papa láttán, aki erre befarolt a begóniák közé. „Mit viccelsz ilyen ostobán?" — kérdezte. „Most ugye már tehetek egy kört" — kérleltem. „Azért nevetek, mert jól esik" — felelte Bl. „Végül is ez az én bicajom" — mondtam én. „Te teljesen idióta vagy, szegény Bledurtom" — szólt a papa. „Én?" — kérdezte. „Igen, te" — válaszolt a papa. Ekkor Bl. úr közelebb lépett, meglökte a papát, aki kerékpárommal együtt a begóniák közé esett. „A biciklim" — üvöltöttem. Papa feltápászkodott, és visszalökte Bl. urat, aki szintén lehuppant, s azt mondta: „Mégis megpróbálom egy kicsit."

Amint abbahagyták a lökdösődést, Bl. úr megjegyezte: „Van egy ötletem, teszek egy kanyart az óramutató irányával ellenkezően, és majd meglátjuk, kettőnk közül melyikünk a jobb." — „Szó sincs róla" — felelte papa —, „megtiltom, hogy felülj Nicolas biciklijére. Különben is, amilyen nagy darab vagy, még összetörnéd..." „Begyulladtál" — csúfolódott Bl. úr. „Még hogy én begyulladtam?" — kiáltotta papa. — „Hát győződj meg, hogy nem", ezzel fogta a biciklit és kikarikázott a járdára. Bl. úr és én követtük.

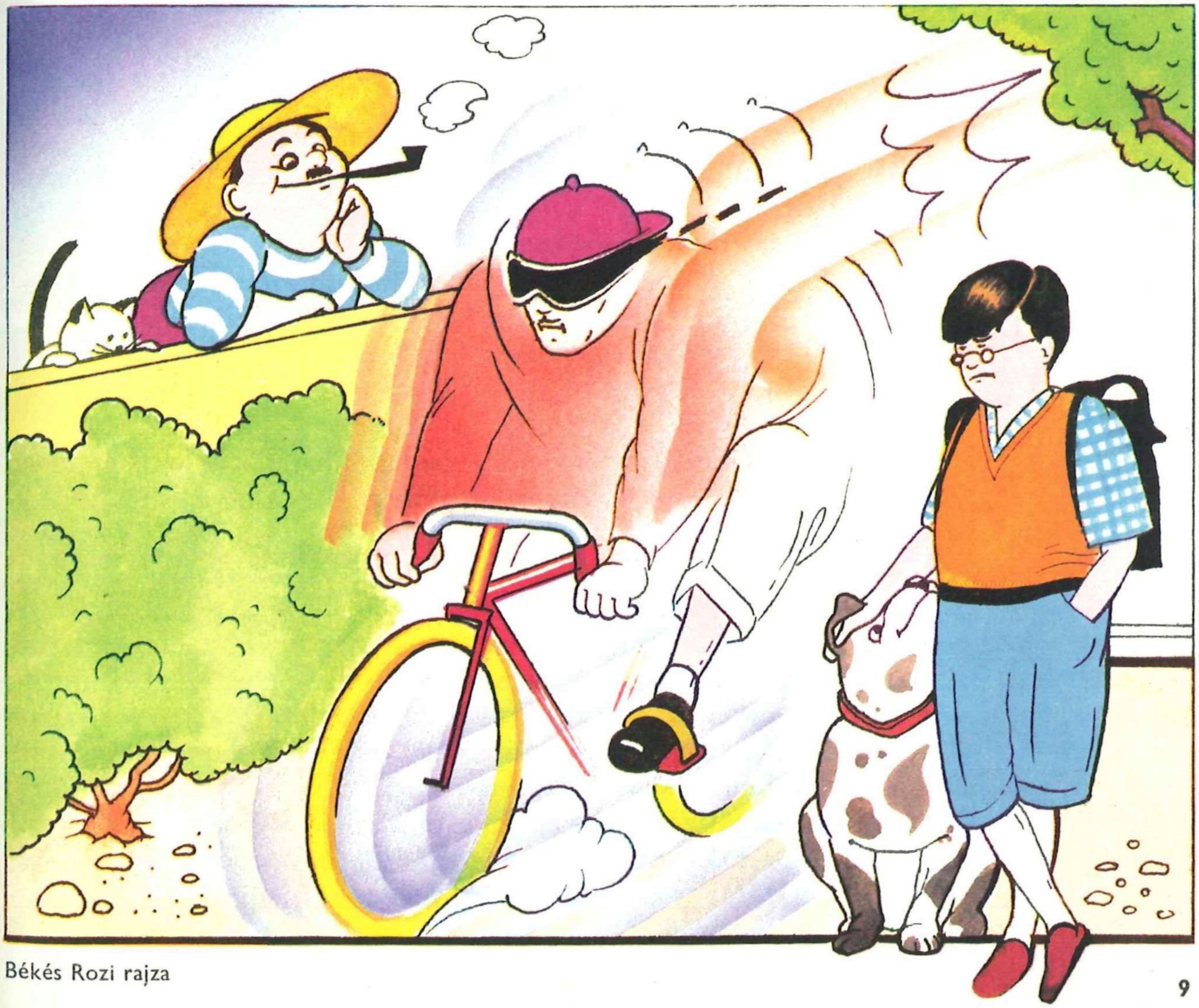
Nekem már elegem volt az egészből, még csak fel sem ülhettem a biciklire. „Nos hát — kezdte újra a papa — mindegyikünk tesz egy kört, lemér-

jük az időt, aki előbb ér vissza, az lesz a győztes. Mindez persze merő formaság, én már előre tudom, hogy megnyerem." „Örülök, hogy beismered a kudarcodat" — mondta Bl. „És én mit csináljak?" — kérdeztem. Papa csodálkozva fordult felém, egészen meglepődött, teljesen megfeledkezett rólam. „Hát te, . . . hát, te leszel a bíró. Bl. úr odaadja neked az óráját." De Bl. nem akarta átadni az óráját, azt mondta: a gyerekek mindent tönkre tesznek. Erre papa megjegyezte, hogy irigy, s maga vette le a sajátját, mely igen klassz a gyorsan járó nagymutatójával — de én inkább a biciklimet szerettem volna megkapni. Papa és Bl. úr sorsot húztak, Bl. úr indult el elsőnek. Tényleg hatalmas enber, alig látszott tőle a bicikli, az utca járókelői nevetve fordultak utána. Nem haladt túl gyorsan, megkerülte a sarkot, és eltűnt. Amikor a túlsó oldalon felbukkant, egészen vörös volt, a nyelve lógott, és cikcakkban érkezett a célba. „Mennyi az időm?" — kérdezte, amint hozzám ért. „Kilenc perc telt el, a nagymutató az ötös és a hatos között áll" — válaszoltam. A papa erre csúfolódni kezdett. „Jól van öregem, veled a nemzeti bajnokság hat hónapig is eltartana". „Ahelyett, hogy gyerekes viccekkel szórakoznál — utasította őt rendre Bl. úr nehezen kapkodva a levegőt —, próbáld meg nálam jobban csinálni." Papa fogta a biciklit, és útra kelt. Bl. úr, aki visszanyerte szabályos lélegzését és én — az órát figyelve vártunk. Természetesen azt szerettem volna, hogy a papa győzzön, de a mutató egyre csak haladt előre, elmúlt kilenc, majd tíz perc... „Nyertem, én vagyok a bajnok" — kiáltott fel Bl. úr. Tizenöt perc elteltével még mindig nem került elő a papa. „Különös — mondta Bl. úr —, meg kellene nézni, mi történt vele."

Azután észrevettük, hogy közeledik... Gyalog jött. Nadrágja szétszakadt, zsebkendőjét az orrán tartotta, a biciklit vezette. A kormány keresztben állt, a kerék kifordult, a lámpa összetört. — Nekihajtottam egy kukának — nyögte.

Másnap a szünetben elmeséltem Clotaire-nek az esetet. Azt mondta, hogy az ő első biciklijével ugyanígy történt a dolog. „Tudod — magyarázta Clotaire — a papák mind egyformák, bravúroskodnak, s ha nem vigyázunk, összetörik a biciklit és magukat is."

Fordította Kerékgyártó Erzsébet

Békés Rozi rajza

Hédervári Péter

CSILLA, A BOXER

Amit most elmesélek, az első szótól az utolsóig igaz. A kutyát, „akiről” szó van, Csillának hívják. Szép alakú, izmos, erős boxer. Három és fél esztendős. Ott született a házban, ahol lakom. Nemcsak a mamáját, de még a nagymamáját is ismertem. Nagyon kedves, barátságos — soha nem fordult még elő, hogy megharapott volna valakit. Különösen a kisgyerekeket szereti. Nyaranta Szentendrén lakik, ahol gazdáinak kis víkendházuk van. Hamar megtanulta, hogy semmiféle más állatot nem szabad bántania. Még a sündisznókat is békén hagyja.

Idén nyáron Csillát a gazdája elvitte a szomszédba, ahol egy kisbaba van. A kutya igen illedelmesen viselkedett. Leheveredett az egyik fa alá, az árnyékba. Amikor elunta a semmittevést, felállt és körülnézett. Így bukkant rá a kisbaba apró gumijátékára — egy öklömnyi békára. Megnézegette jobbról. Megnézegette balról, azután elkezdte püfölgetni a mancsával. A béka, ha kiszorították belőle a levegőt, a benne levő kis síp segítségével vidám hangot adott. Erre a hangra felfigyelt Csilla gazdája. Odaszaladt hozzá, elvette a játékot, jó alaposan lemosta, aztán visszaadta a békát a kisbaba mamájának. Úgy gondolták, ezzel véget is ért az ügy.

Mégsem így történt. Csilla ugyanis nem feledkezett el a gumibékáról.

Éjszaka kilopódzott a kertből. Lyukat kapart magának a kerítés alatt és átosont a szomszédba. Úgy látszik emlékezett arra, hol van a játék, mert egy-kettőre megtalálta. Ugyanazon az úton, amelyen jött, visszatért. A békát magával hozta. Vagyis: egyszerűen ellopta!

Másnap reggel Csilla gazdája meghökkenve fedezte fel, hogy a játék ott hever a földön és a kutya óvatosan nyalogatja, babusgatja. Valahányszor csak felveszi, a békába rejtett síp megszólal.

Hiábavaló volt minden kísérlet — nem lehetett elvenni tőle! Féltékenyen őrizte, mintha csak saját kutya-gyereke lett volna. Csilla a játékszert nyilvánvalóan eleven kölyök kutyának vélte, amely — lám — még hangot is ad!

A játékbéka tehát egyelőre ott maradt. A kutya gazdái ekkor tanakodni kezdtek: miként is lehetne Csillát rávenni, hogy ne foglalkozzon vele többé. Ha kiszednék a sípot... talán megértené, hogy mégsem egy eleven kutyakölyökkel van dolga, s magától is abbahagyná a gondozását. Így a dolog nem okozna néki bánatot...

Másnap mód kínálkozott erre. A sípot kivették, a játékot pedig visszatették előbbi helyére.

Csilla rögtön gondozásába vette. Megnyalogatta, mintegy letisztította a békát. Aztán felemelte, hogy arrébb vigye az árnyékba. Megszorította, várta a megszokott hangot.

A játékszer azonban néma maradt.

Csilla szemmel láthatóan megdöbbent.

Letette a földre. Megszaglászta. Megpaskolta a praclijával. Aztán hirtelen felnézett. Mély szomorúság ült a tekintetében. Reszketni kezdett.

Ez a különös állapot percekig eltartott. Bánatosan leheveredett a játékbéka mellé. Egész nap ott maradt mellette. Még enni, inni sem akart.

Úgy hitte: meghalt a kiskutyája.

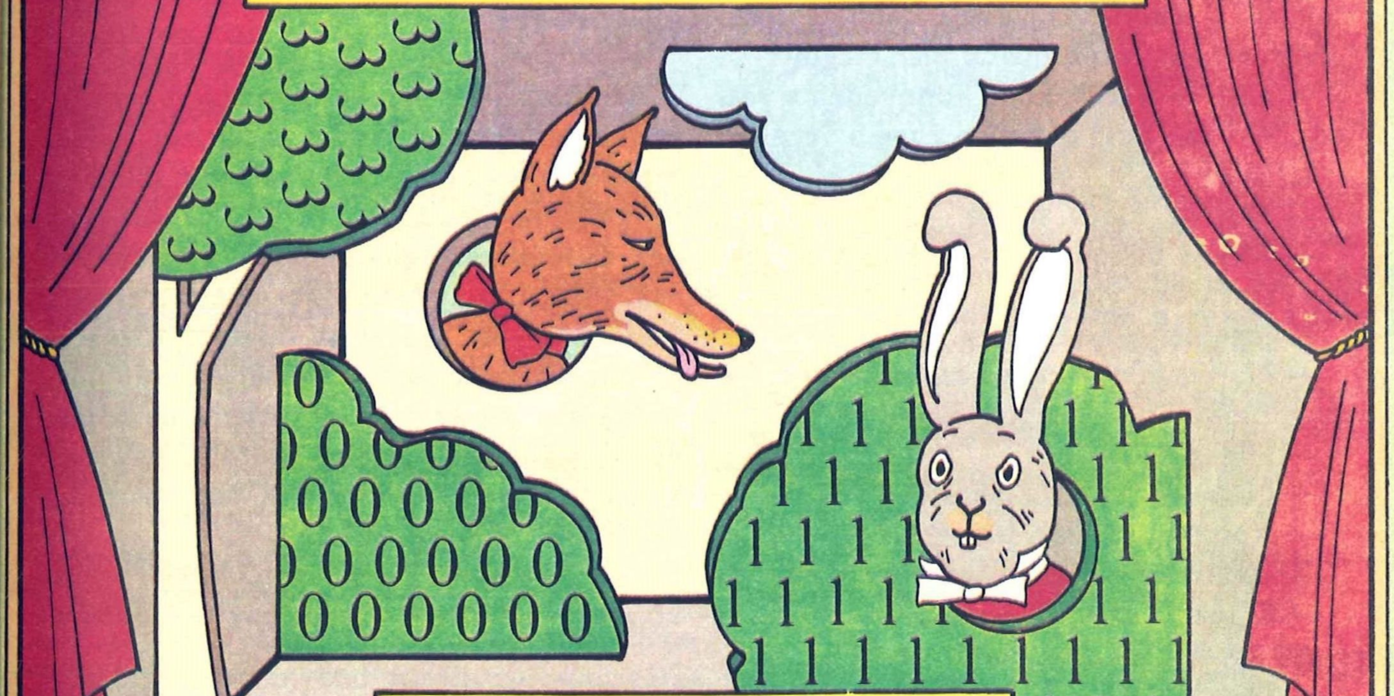
Éjszaka gödröt ásott valahol, s eltemette a kis, elnémult békát, mely néki több volt mint játék.

Gyárfás Endre

Márkus mester ezermester

című színdarabját mutatta be nemrég a Népszínház.
A társulat Budapesten a Józsefvárosi Színházban játssza
az izgalmas, humoros, zenés darabot.
Községetekben, városotokban is előadják majd biztosan.
Márkus mester ezt a verset énekli,
amint betoppan a Kerek-erdőbe, a nagy terveket szövögető,
mégis torzsalkodó állatgyerekek közé:

Vida Győző rajza

Hegyen, völgyön, erdőn, réten
tudják, mi a mesterségem.
Nem is egy van, nem is tucat,
meghaladja a százhuszat,
ötször kétszáz, kétszer ötszáz . . .
Mennyi is az? Ezer? Pompás!
Márkus mester ezermester,
bármi baj van, menj, keresd fel!
Hogyha beázik házacskád,
hogyha a bánat támad rád,
hogyha a meggyfád férges,
hogyha a szomszéd mérges,
hogyha kilyukad a hordód,
hogyha bereked a torkod,
Márkus könnyen hívható.
Márkus mester ezermester,
bármi baj van, menj, keresd fel!
Régiből új lesz, rosszból jó.
Hát a fizetség? Mogyoró,
erdei méz vagy friss dió,
szíves szó.

Üzenet a rongyos-zsákból

— Szia, kishúgom! — mondtam Terkának, ami nálunk körülbelül annyit tesz: „Éretlenkém, mit csináltál már megint?"

— Szia! — vetette oda könnyedén a vétkes. — Csak nem hagytam égve a vécében a villanyt?

— Víz, víz, hideg, hideg.

— Akkor biztos a szörpösüveg kupakját nem csavartam vissza.

— Jéghideg víz, jéghideg.

— Nyitva felejtettem a szekrényajtót, te meg, persze, beleütötted valamidet.

— Hideg, hideg.

— Nem zártam be a lakást?

— Rosszabb. Hideg, hideg.

— Olyan nincs. Félrevezetni nem ér!

— Szabad a gazda?

A húgom kegyesen bólintott.

— Nézd meg magad a tükörben.

Terka végre abbahagyta táskájában a bányászatot és felkászálódott. A várható látvány nemigen érdekelte, mert meg volt róla győződve, hogy ő reggel óta semmit sem változott.

— Igen. Kicsit sápadt vagyok. De ne aggódj. Ebéd után tüstént jobban leszek.

Belemosolygott a tükörbe. Annak különösen örült, hogy a „tüstént" eszébe jutott.

— Észre se veszed, hogy nincs rajtad a köpeny?

— Jé!

Terka itt elakadt. Nem hitt a szemének. Tényleg nem volt rajta a megszokott, púpos-zsebes köpenye.

— Hová tűnhetett? Tornaóra előtt a padomra tettem.

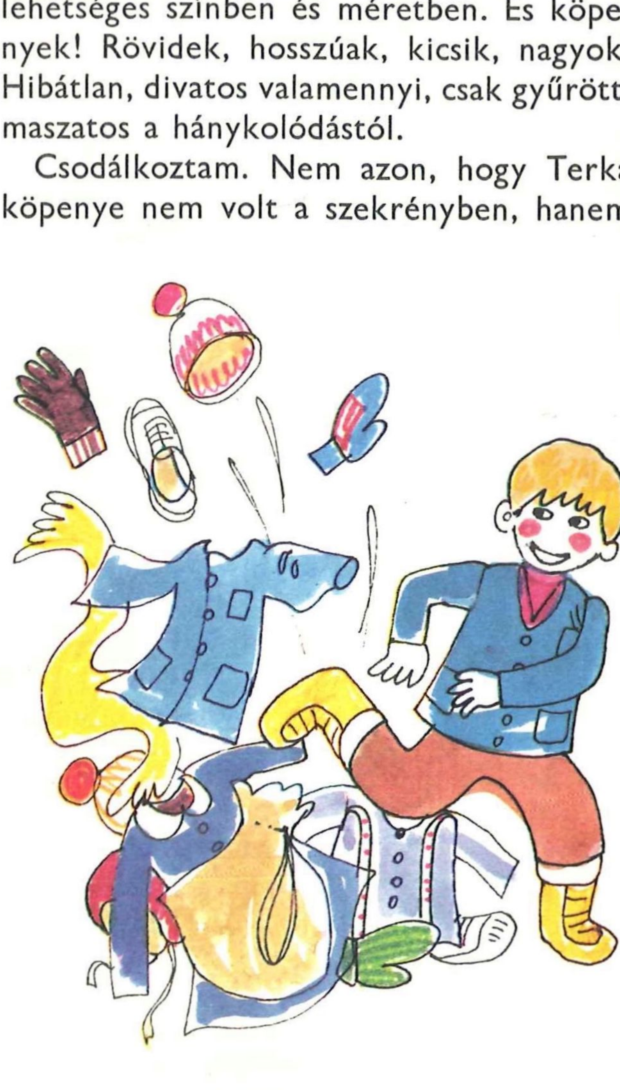
— Az teljesen mindegy. Vissza kell menned érte.

— Gyere vissza velem... Utálok egyedül kóvályogni...

— Jó, de siessünk, mert éhes vagyok.

Az iskolában először az osztályt vettük szemügyre. Semmi. Aztán az öltözőt, hátha mégis... A köpeny sehol. Akkor fölmentünk az emeletre a talált tárgyak szekrényéhez, és módszeresen nekiláttunk a kutatásnak. Volt abban minden: tornafelszerelések zsákkal együtt, párjukat vesztett tornacipők és kesztyűk, meg sálak, sapkák, minden lehetséges színben és méretben. És köpenyek! Rövidek, hosszúak, kicsik, nagyok. Hibátlan, divatos valamennyi, csak gyűrött, maszatos a hánykolódástól.

Csodálkoztam. Nem azon, hogy Terka köpenye nem volt a szekrényben, hanem

azon, hogy ennek a rengeteg holminak nincs gazdája. Pedig együtt biztosan több ezer forintot érnek. Hiába, minden elárvult darab helyett réges-rég másikat vásároltak már a „rendetlen gazdák" szülei.

— Terka, emlékszel Nagyi rongyos-zsákjára?

— Persze, mindig onnan szedegettem a babaruhának valót.

— Nekem az tetszett, ahogy Nagyi a végleg kiszolgált ruhákat nyugdíjba küldte. Levagdosta róluk a jó gombokat, kifejtette belőlük a cipzárt. Aztán ünnepélyesen összehajtogatta őket és sóhajtva tette a zsákba.

— Tényleg. A gombosdobozt külön imádtam. Hol lehet?

— Fogalmam sincs. Engem a farsang előtti keresgélés hozott mindig lázba. A rongyok adták az ötletet, mi legyek az óvodai mulatságon.

— Most bezzeg ki is nevetnének. Nincs már rongyoszsákja senkinek.

— Kiment a divatból. Nincs szükség rá. Foltnak való nem kell, farsangra meg ott a jelmezkölcsönző...

Terka köpenye másnap a technika-felszerelések szekrényéből került elő. Oda zárta be valaki tréfából.

A tettes ismeretlen. Talán rájött, hogy rossz tréfa volt. Mint ahogy rossz tréfa kupán kólintani valakit, csak úgy a táskával, almával meg zsemlével megdobni a gyanútlan gyereket hógolyó helyett, és azon se lehet jóízűen nevetni, ha valaki, mintegy véletlenül a szeméttartó mellé ejti el a papírgalacsint.

Az efféle tréfákat nem értem. Azt meg végképp nem értem, hogy találják ki. Talán nem kell kímélnünk a holminkat, s ezért nem érünk rá megszeretni. Elvész, elszakad? Sebaj. Kapunk másikat.

A talált tárgyak szekrényéről mindenki tud, nem kellene tűvé tenni az iskolát. Miért költjük olyan könnyen a pénzt? (A szüleinkét!) Mert egy-egy váratlan kiadás nem okoz fejfájást? Mert messze vagyunk azoktól az időktől, amikor még „hét krajcár" előteremtése alkonyatig sem sikerült? Móricz Zsigmond híres elbeszélésének világa tényleg hihetetlenül messze került tőlünk... Szerencsére. Nagymamáink rongyoszsákját is rég megették a molyok.

A nagymamák igazságát mégsem falhatták fel:

— Pocsékolni nem csak szívtelenség, hanem butaság is!

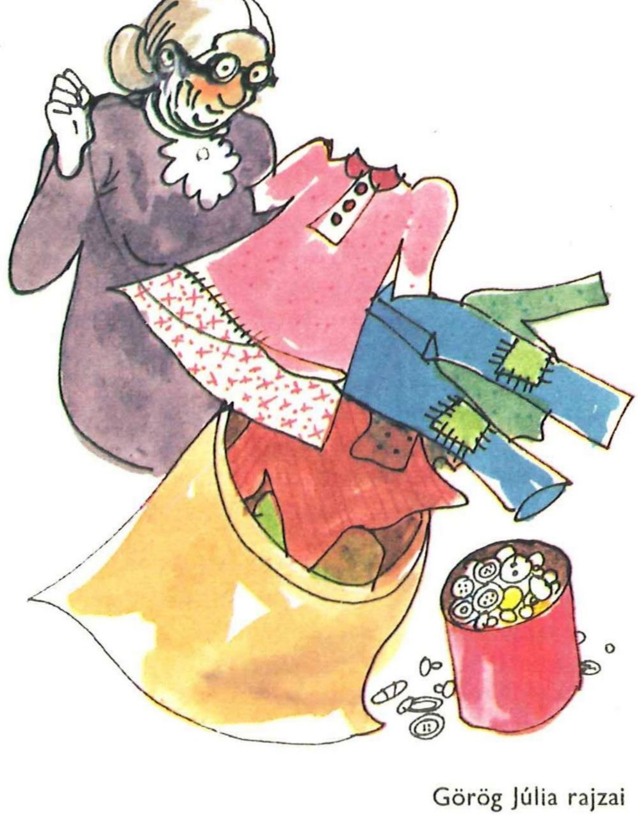
Nagyinak nem volt szíve szemétbe dobni a krumplihéjat, mert tudta, hogy a szomszéd csirkéi jóízűen elcsipegetik. És tudta, hogy a kinőtt ruhát meg lehet toldani, ha akad egy helyes, alkalmas darabka...

Most nincsenek csirkék körülöttünk, sűrűn lakott városokban általában nem futkároznak... A ruhaviseletet pedig már rég nem a növekedés, hanem a divat szabja meg.

Mégis jó lenne, ha mostanában sem restellnénk meggondolni, mielőtt bármi holmitól könnyed búcsút veszünk: jó ez még valamire vagy sem.

Hiszen sem butábbak, sem szívtelenebbek nem vagyunk nagymamáinknál...

Józsa Teréz

Görög Júlia rajzai

Új kerékpárt kaptam
Fazekas Lajos
1. oszt. tan. munkája,
Debrecen, Szabó Kálmán u. 3—5.

Játsszunk boltost, jó?

— Jó. Én leszek az eladó, te a vevő.

— Rendben van, máris jövök: Jó napot.

Ki ne ismerné a folytatást? Hiszen tán nincs is olyan gyerek, aki nem játszott még boltost.

Csornán, a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában 1982 tavaszán kezdték el a gyerekek. Természetesen nem úgy, mint egészen kiskorukban, hanem inkább, mintha már felnőttek lennének. Igazi áruval, igazi pénzzel, igazi felelősséggel. És úgy találták, hogy így még sokkal izgalmasabb.

Győr-Sopron megyében tehát 1982 tavaszán megalakult az első iskolaszövetkezet. Az iskola vezetőinek a Rábaközi ÁFÉSZ (Általános Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet) és a MESZÖV (megyei tagszövetség) volt segítségére. A szövetkezeti csoport harminc alapítótagot számlál. Intéző bizottságának vezetője *Turi Attila* hetedikes, az ellenőrző bizottság feje meg *Turi Péter,* szintén hetedikes. Ők ketten nem rokonok, nem is egy osztályba járnak, csak éppen mindketten szeretik a munkájukat.

Új tagokat folyamatosan toboroznak, de tagfelvétel csak a tanév első harmadában van. Végre egy szövetkezet, ahol nem elsősorban a tanulmányi eredmény, az osztályzatok átlaga számít, hanem a rátermettség, amikor eldöntik, kit vegyenek fel, ki legyen a vezetőség tagja és ki ne legyen.

Az iskolaszövetkezet boltjában minden reggel fél nyolctól nyolcig és háromnegyed egytől fél kettőig vásárolhat bárki tanszereket, iskolai felszereléseket. Mi minden legyen raktáron, azt előzetes közvéleménykutatással döntötték el. A kis iskolai bolt a legszabályosabban működik, mint az ÁFÉSZ 11. sz. Papír-, Írószer- és Könyvesboltjának fiókegysége. A készlet az ÁFÉSZ tulajdona, az iskolaszövetkezet az eladott áru értékének nyolc százalékát tekintheti saját hasznának.

Itt a nyitás ideje. A csöppnyi úttörőszoba, amely az iskolarádió stúdiója is, most percek alatt bolttá alakul. Ajtaját kinyitják. Az utat kívülről íróasztal zárja el: a pult. Belül már tárva a sok ajtós raktárszekrény. Előveszik belőle a „kasszát". Átteszik a pult-íróasztal fiókjába, hogy kéznél legyen. Ugyanezért kerül az óriás tolltartó a ceruzakészlettel a pultra. A két boltos, ezúttal *Farkas István* és *Bella József* fölveszi világoskék munkaköpenyét. A Soproni Ruhagyár csornai kirendeltsége készítette a gyerekeknek társadalmi munkában. Egy kis szemle, fazonigazítás és jöhetnek a vevők...

Két-két boltos váltja egymást hetenként. A bevételt is olyankor adják fel: 7—800 forintot általában. Tavaly márciustól, a kezdettől az év végéig 14 000 forint értékű füzetet, ceruzát, vonalzót és egyéb apróságot adtak el összesen. Ez nem kevés, ha meggondoljuk, hogy egy füzet ára 90 fillér (tudjuk, van drágább is) és egy ceruza két forint. A boltosoknak sokat kell forgolódniuk és az is jó, ha nem keverik össze az eladandó készlet darabjainak árát és fajtáját. Akkor bizony, bajok lennének a leltárral.

Tavaly kétszer leltároztak. Nagyon izgalmas volt. A zárás néhány forintnyi többletet mutatott.

— Most lesz egy nagyobb bevételünk is, mint a napi szokásos 70—120 Ft. Az iskola gondnoksága tőlünk rendelte meg a krétát és a napközinek a hurkapálcát. Az, ugye, rögtön 500,— forint — jelenti büszkén Turi Attila Hegedüs tanár úrnak.

Hegedüs József a bolt felnőtt vezetője:

— Csak akkor működik minden pontosan, ha rend van és munkamegosztás. Áruért a két Turi jár. Már jól

ismerik őket az ÁFÉSZ-nál. A szállítójegyeken is mindig az ő aláírásuk szerepel. *Vogel Andrea* a könyvelő, Ő adja fel hetente a pénzt a postára.

Összesen tíz boltos váltja egymást. Az önműködő, önirányító szervezet egyik legújabb erénye, hogy nagyon jól ismeri az órarendet. Ez a boltosok beosztása végett fontos tudnivaló. Mert, ugyebár, nem lehet azt mondani, hogy mi ketten, mondjuk, nem írunk ma dolgozatot történelemből, mert boltosok vagyunk, s amit elvállaltunk, el kell végeznünk. Olykor ezért még a bolt-nyitás ideje is meg-megváltozik, de olyan még nem fordult elő, hogy elmaradt volna az árusítás.

— Nem is lehet ilyesmit megtenni. A kicsik (tudniillik az alsótagozatosok) legnagyobb része napközis. Mire onnan kiengedik őket, az ÁPISZ már régen bezárt. Meg olyan is előfordul, hogy elvesztenek valamit... olyankor csak ideszaladnak és már nincs is semmi baj.

Péternek, a másik Turinak igaza van. Leghűségesebb vevőik a kicsik. Nagyon hamar megszokták a boltot. Tán azért is mert a boltosok szívesen szolgálják ki őket, szeretnek foglalkozni a vásárlóikkal.

— A szülő is megszabadul egy gondtól — folytatja a gyerekek érveit Hegedüs József —, az a szögmérő bármikor eltörhet. A gyerek haza megy, bejelenti, a szülő meg, ha el nem felejti, nyakába szedi a várost. Innen az iskolától kell legyalogolnia az állomáshoz...

A boltosok belelendülnek a beszélgetésbe.

— Egyszer több pénzt vittünk a postára. Összeragadt két húszas. Visszakaptuk.

— Egyszer meg a szállítók átadták ugyan a sokszorosító papírt, de elfelejtették felírni a jegyzékbe.

— Mindjárt tudtuk, hogy most lehetne három darab potya százasunk, de nem estünk kísértésbe...

— Semmi különös nem történt. Felírattuk a papírt a jegyzékbe és kész. Ha egy ember téved, az még nem baj. Ha ketten tévednek, abból már lehet.

— Lehet, hogy hamarosan új boltot kapunk a lépcsőfeljárónál.

— És most már mást is szeretnénk árulni.

— Igen, könyvre gondoltunk — erősíti meg boltosait a tanár úr. — Még használt tankönyv-árusítással is érdemes lenne kísérletezni, ezzel a gárdával meg tudnánk szervezni.

Dr. Farkas Károly igazgató örül a vállalkozásnak. Mint az ellenőrző bizottság egyik tagja is segíti, batorítja a gyerekeket.

A boltosok és a szövetkezet vezetői tudják, hogy a boltból nem lehet csak úgy elfutkározni. Aki rendszeresen edzésre, zeneórákra jár, máris kiesett. A mostani vezetőségben nincs ilyen. Ezért is dolgozik remekül. A gyerekek büszkék a munkájukra. Mire elbúcsúznak az iskolától, új vezetőket, boltosokat is szeretnének megismertetni munkájuk fortélyaival. Melyikükből mi lesz? Még nem döntötték el. De az biztos, hogy mostani elfoglaltságuknak később is hasznát veszik, mert arról már lesz némi fogalmuk, hogyan kell dolgozni.

Józsa Teréz

Papp László

Elment világgá...

**Osztálytársam volt Széles Jóska;
vadóc, ábrándozó gyerek.
Csúfolhattuk, ő egyre mondta:
Meglássátok, híres leszek!**

**Nemsoká' hallotok majd rólam...
Írta, s egy tavasz-éjszakán
eltűnt hazulról, kiskabátban.
Alig volt még bimbó a fán.**

**Megjárni éhesen, mezítláb
a hírnév „dicső útjait" —
nem tudom hogy képzelte Jóska.
De nagyon akart valamit!**

**Lángok közül, vagy zúgó árból
remélt gyöngét kimenteni?
Kincseket rejtő ősi várban
néma titkokat fejteni?**

**A vándorcirkusz után vágyott?
Talán Pestre igyekezett?
Hol akarhatta „elkövetni"
azokat a nagy tetteket?**

**Végre megkerült. Hazahozták,
— körözték őt három napig —,
ám nem sikerült szóra bírni
őrizte megcsalt álmait.**

**Ne búsulj! — szólt öreg tanárom;
még visszacsengnek szavai —
Nem kell átkelni héthatáron,
hogy naggyá nőjön valaki.**

**Ott kezdődik a hősiesség,
a szép virtus, hogy napra-nap,
kötelmek szívós akadályán
teszed próbára magadat.**

**Hogy nem csalódnak soha benned,
a Becsülethez hű leszel,
teljes erőddel, mindkét vállal
ott állsz, hol terheket emel**

**testvéred, társad, a közösség.
Apró kis harcok ezreit
vívja az ember, míg acéllá
edződik és nemesedik.**

Trombita harsog, dob pereg
ÍRTA: PAPP LÁSZLÓ ÉS KISS-ILLÉS RÓB
RAJZOLTA: HERPAI ZOLTÁN
6. A TÁPIÓBICSKEI CSATÁBAN
Mikorra elérkezett április, Ferkó már egyenruhában feszítet Az árva fiút az ezred fogadta fiáv Hivatalosan is kisdobos lett!
Ez már beszéd! Egészen dalia lettél! Szerintem a legközelebbi csatában már dobolhatsz kedvedre.
1849. április 4. Fényes nap a krónikában. Jellasics hadtestét tovább űzik a szabadságharc katonái.
Volt egy kiemelkedő nagy vívás Sebő alezredes szembe találta magát az osztrák Riesel őrnagy a lovasság parancsnokával. Sebő a kezén megsebesült, de utána halálos csapás következet
Rosszul indult a csata. Klapka lovasságából egy dandár felderítés nélkül elindult. Nincs itt már ellenség! — gondolták.
És — volt! Ötezer. Megtorpanás, menekülés. A többiekre is átragadt, hogy: Minden elveszett! Gyertek ti is vissza! De ezért vonultak előre.

Folytatása következik

Dobra verjük

Hogy is volt csak? Ezt kérdezi az ember önmagától, mikor életében egy-egy új szakasz kezdődik. Ezt kérdezi a pécsi Szabó István Úttörőház is valójában abból az alkalomból, hogy jövőre lesz harminc esztendős. Pályázók felelnek majd az úttörőház vezetőinek, írásban. A pályázat részleteiről az úttörőház (Pécs, István tér 17.) ad felvilágosítást minden kisdobosnak, úttörőnek és a felnőtt érdeklődőknek is.

A városlődi fakastély egészen megújult. Ideje volt, mert bizony a húsz esztendeje úttörőtáborként szolgáló kastély és környéke már igen-igen érezte a múló időt. A régi faépületet egészen lebontották, és régi pompájában újból felépítették. Pontosabban eredeti szépségében állítják majd helyre. Egyelőre „tető alatt van". A nyáron talán már nyaralhatnak is benne a gyerekek, bár a határidő az év vége. Szurkolunk. Egyben gratulálunk azoknak, akik nem csupán szurkolnak, hanem munkával, társadalmi összefogással segítenek, hogy valóban így legyen.

Dobd fel — kapd el! Ügyességi játék. A játék lényege, hogy egy üres, feneketlen papírhengerhez kötött golyót fel-fel dobunk úgy ügyeskedve, hogy a hengerbe essen. A mintarajzon ez jól látható.
A mellékleten két hengerhez adunk tréfás mintázatú rajzot. Ezeket kivágva behengergetitek, és a pettyes széleken összeragasztjátok. Ha többen akarnak játszani, a hengert a W. C.- papiros tekercs hengeréből is felhasználhatjátok. Rajzoljatok, fessetek rá virágokat vagy színes ízléses csíkokat. Másik mód lehet az is, hogy a hengerre pl. ünnepi csomagolópapírt (ha maradt) vagy mintás papírt ragasszatok. A henger felső szélétől 1,5 cm távolságban fúrjatok lyukat, ebbe kell belefűzni lehetőleg puha, vastag fonalat, aminek a végére varrjátok a „pompont", bojtot vagy nylonharisnya-darabkából vattával kitömött labdacsot.
Hogyan készül a „pompon", a bojt? Vágjátok ki a nagy sárga karikát. Az alsó három karika csak mintarajz, hogy segítsen az elkészítéskor. Kétféle módon lehet a puha fonalat sűrűn rátekerni: vagy tűbe fűzve, mint a rajzon, vagy tű nélkül, de akkor vágjátok fel a karikát a fekete csíknál. Így könnyebben hajtogathatjátok folyamatosan a fonalat körbe-körbe, míg sűrűn meg nem telik. Most fűzzétek tűbe a fonalat. A belső kis kör mentén bújtassátok a tűt a fonal alá és kicsit húzzátok meg, de hagyjátok rajta a tűt. Most ollóval vágjátok szét a fonalat a kör külső szélén. Ekkor már könnyű a tűvel a fonalat jó szorosra összehúzni, össze is öltögetni, nehogy szétessen. Végül hozzá lehet varrni a hengerről lelógó 35 cm hosszú fonalat. A bojtot szépen eligazgatjátok, hogy gömbölyű legyen. Máris kipróbálhatjátok ügyességeteket, hányszor esik át a bojt vagy nylonvatta labdácska a hengeren. Ha többen játsszák, pl. 5 perc alatt kinek sikerül a legtöbbször a dobása.

Gyermeknapi ajándék: megjelent a DÖRMI kifestő. A gyerekek találkoznak a Dörmögő családdal, megismerik négy kalandjukat, és kiszínezhetik, kifesthetik a történeteket kísérő rajzokat. Az utolsó történet egy feladatot is rejteget. Akik ezt teljesítik, részt vesznek a jutalomsorsoláson.

Kapható az újságárusoknál.

Devecsery László

Apróhirdetés

Madzag utca nyolcvanhárom:
megnyitottam versbazárom!
Remek rímek, ötletek:
adhatod és veheted!
Ritmuspótlók, verssorok,
nálam mindezt kaphatod!

NEM TOVÁBB, CSAK EGY NAPIG!
Elfogy minden holnapig!

Írta Gyárfás Endre, rajzolta Koltai Éva

Dani Beáta
I. e. oszt. tan. munkája
Bp., Őrmezői Iskola
Az Országos Filharmónia
Mesélő Muzsika
című sorozata alkalmából
meghirdetett pályázatra
beküldött munkákból

Postafiók 100

Richter Ingrid másodikos (Sárosd, Óvoda, Szabadság tér 6. 2433) írta: *„Mióta én is kék nyakkendőt viselek, magam olvasom az újságot. Azelőtt anyukám mesélt belőle. Jól tanulok, főleg a matekot és a rajzot szeretem. Őrsvezető vagyok. Nevünk KISKATI őrs."*

Avatásról számolt be **Dobos Ferenc** régi levelezőnk (Nagykőrös, Kun u. 2. 2750):

„Nálunk Nagykőrösön van egy orosz nyelvű iskola. Minden évben folytatjuk azt a szép hagyományt, hogy avatásukra meglátogatjuk az ott tanuló gyerekeket. Én az iskolai orosz nyelvű szakkörünknek tagja vagyok. Nagyon jól éreztük magunkat náluk. A szép formaságok után, a komoly avatást vidám mókázás követte. Azt játszottuk, hogy ki tudja gyorsabban ki- és berakni a táskáját. Aztán egyes tanszerek, tárgyak nevét kérdezték, s mi oroszul válaszoltunk. Nyelvtörő mondókára is megtanítottak, és sokan nevettünk, mert abba beletört az ő nyelvük is! Együtt uzsonnáztunk, és apróbb ajándékokat csereberéltünk. Nagyon jó volt. Azt hiszem, nemcsak mi, a vendégek, hanem a házigazdák, a frissen avatott pionírok is jól érezték magukat!"

Molnár Annamária (Nagykanizsa, Attila úti általános iskola, 8800) levelének nemcsak a tartalma, hanem a megírása is gyönyörű. Olyan kerekgyöngybetűkkel írta, hogy a szerkesztőség minden tagja külön azt mondta rá: „ez igen!" Szól pedig a következőképpen:

„Osztályfőnökünk, Balassa Károlyné, Ili néni kezdeményezésére jól sikerült kiállítást rendezett osztályunk, a harmadik B. Környezetismereti órákon megismerkedtünk városunk, Nagykanizsa múltjával, műemlékeivel, később a magyar népművészettel. Ez adta az ötletet, hogy gyűjtsünk régi szerszámokat, használati és népművészeti tárgyakat, és azokból rendezzünk kiállítást. Nagy lelkesedéssel keresgéltünk szüleink, nagyszüleink padlásán, ismerőseinknél — ki hol tudott. Régi darálók, könyvek, lámpa, ötven és száz esztendős szabóvasalók, hímzések, szőttesek, fafaragás, fazekasmunkák gyűltek össze. Felsorolni is nehéz lenne, mi minden. A gyűjtött tárgyakat kiállítottuk. Megnézték az iskola tanárai és a többi osztály tanulói. Mindenkinek nagyon tetszett. Vendégkönyvünk is volt, mint az igazi kiállításokon. Néhány vélemény ebből: — Sok érdekességet láttunk, ami számunkra is új volt. Dicséret a pajtásoknak a sokrétű kutatómunkáért. Köszönjük ezt az élményt. 2. b osztály és Ami néni. — Nagyon ügyesen gyűjtöttetek, szépen elrendeztétek a kiállítást. Szabó Lászlóné. — Érdemes lenne hosszabb ideig kiállítani a gyűjtött anyagot! BECSÜLJÉTEK TOVÁBBRA IS A MÚLT EMLÉKEIT! Petike Antal igazgató."

Úgy gondolom, a nagykanizsai gyerekeknek jó néhány szabad szombatjuk benne van a gyűjtésben, padláslátogatásban, kiállításrendezésben. Nemigen maradt idejük az unalomra! Kiváló ötlet a még meglevő régi emlékek gyűjtése, felkutatása. Mint mondtuk, vagyis írtuk, ebben az esztendőben is gyűjtjük az ilyen ötleteket. Akadt gyerek, aki azt kérdezte, mit kap az ember a jó ötletekért a szerkesztőségtől. Ha jó az ötlet és meg is valósult — ez önmagában ajándék. Vidám túra, meghívott őrs, vagy ilyen gyűjtés önmagában jutalom. Persze, minden megjelent írásért jutalom könyvet is küldünk, és szeptemberben — csakúgy, mint tavaly — közzétesszük, melyik ötletet tartottuk a legjobbnak, megvalósíthatónak, vagy éppenséggel nem túl gyakorinak. Ez nem olyan verseny, mint amikor futnak egymás mellett és az eredményt méterekben, vagy másodpercekben le lehet mérni. Mi azért tesszük közzé az ötleteket, hogy tanuljatok egymástól, vegyétek át egymás jó kezdeményezéseit. Hogy miért szeptemberben hirdetjük ki azt, ki kapott kiskönyvtárat? Ennek egyszerű az oka: a szeptemberi KISDOBOS-t júniusban küldjük nyomdába. A júniusit márciusban. Úgy tartjuk, írja meg mindenki a tanév végéig azt, amit ötletesnek és jónak tart. Jó munkát!

Ferkai Loránt: Kiránduláshoz...

A kirándulási idény beköszöntével fogadjatok el néhány jó tanácsot, még ha csak félnapos iskolai kirándulásról lenne is szó. Fontos, hogy a magaddal vitt „cuccot" ne félkézben markolászott műanyag zacskóban vonszold magaddal. A csomag, ami a kirándulást megkeserítve, szabad mozgásodat gátolja, kínlódva cipelsz, válladra akasztva meg sem érzed. Ha van hátizsákod, válltáskád, oldalzsákod, amibe minden belefér, nincs baj.

Ha nincs alkalmas táskád, úgy a meglevő iskolatáskádat, aktatáskádat lásd el „karabínerrel", vagyis rugóskapoccsal felszerelt vállszíjjal, vagy hevederrel.

A kellő hosszúra vágott szíj, vagy olcsón kapható redőny-heveder darab két végére varrj, vagy réz „bőrszegecsekkel" (1. ábra) erősíts egy-egy kulcskarikát, néhány kalapácsütéssel összeütve azokat. A karikákba akasztott karabinereket kapcsold rá táskád fogantyúfüleire (2.), vagy a táska oldalfalaihoz szegecselt karikákba.

Nem nyomja a vállszíj a válladat, ha felhúzol rá egy kb. 4 × 14 cm nagyságú, régi bőrtáskából vágott téglalapocskát (3. ábra), miután késsel négy hasítékot vágsz rá. Alulra még filcréteget (F) is ragaszthatsz rá!

Ha már úgyis vettél néhány réz bőrszegecset a cipőkellékes boltban, úgy a 4. ábrából megérthető módon derékszíjra fűzhető tőrtokot is készíthetsz magadnak.

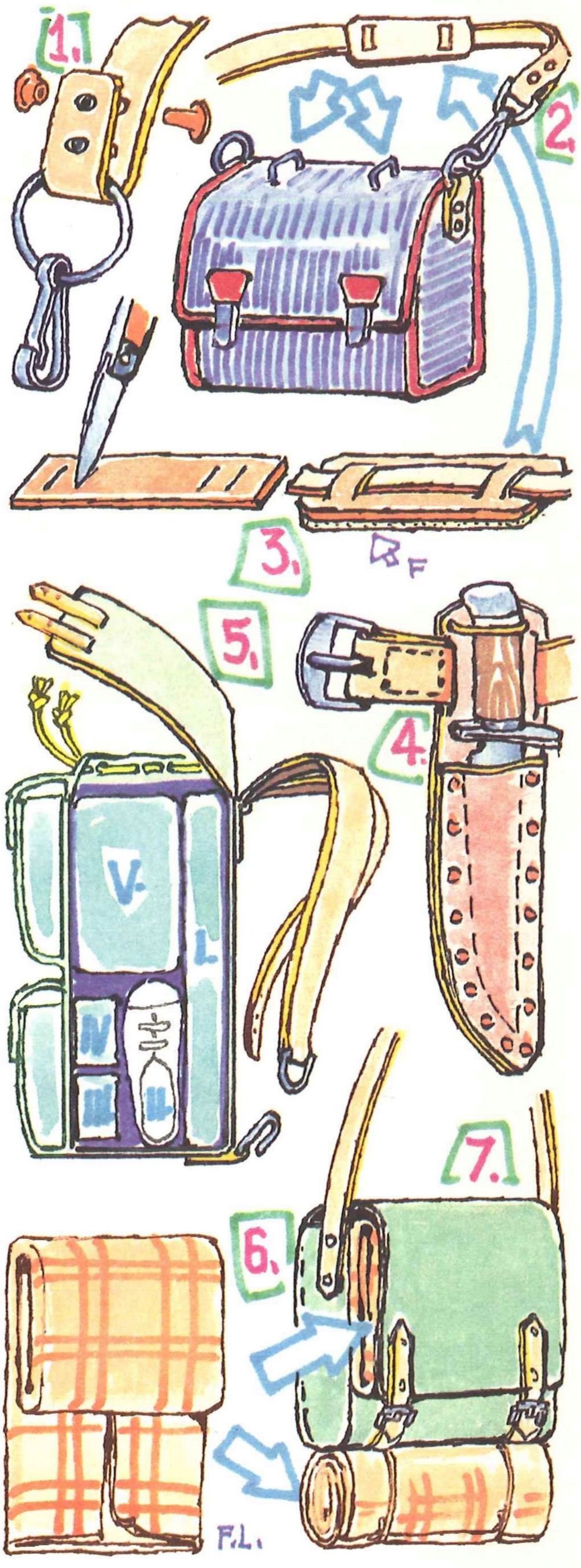
És most következik a fontos kérdés: mit vigyél magaddal a kirándulásra, és hogyan helyezd el célszerűen a csomagodban. **Félnapos kirándulásra** bőven elegendő egy-két kiadós és tápláló „szendvics", alma, s egy Olimposzos flakonban vitt citromos, de nem túl édes tea. Vigyél egy nylonzacskóban előre megnedvesített szivacsdarabkát, mert evés előtt illik „kezet mosni"! Legyen nálad egy meleg garbó, mert a legszebb időben is jöhet egy záporeső, hideg szél, s a legjobban sikerült kirándulás emlékét is elrontja egy utána következő megfázás, nátha.

Egész napos kirándulásra a fentiekhez csomagolj egy esőkabátot vagy kapucnis anorákot (plédet), tartalék zoknit, mert biztosan belelépsz egy pocsolyába: esetleg egy tornacipőt, amit játékhoz, labdázáshoz felvehetsz pihentetőnek.

Többnapos kiránduláshoz még szappan, kéztörlő, pizsama, tréningruha, sál és sapka ajánlatos az eddigieken felül. Jó még ha van: bicska, térkép, iránytű és néhány doboz kavicsok, kőzetek, csigaházak stb. gyűjtéséhez.

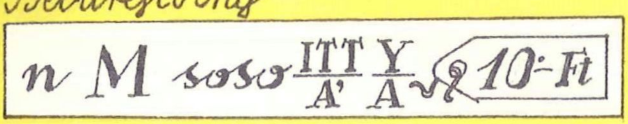
A holmik célszerű elhelyezését az 5. ábra mutatja, metszetben. A hátadra eső hátizsákoldalra tedd simán a pizsamát, esőkabátot (I.). Alulra jöhet a tartalékcipő vagy tornacipő (II.), a konzervek (III.) és lekvárok (IV.),. s legfelülre (V.) a sűrűbben szükséges élelmiszerek stb. A zsebekbe a termosz vagy kulacs, cipőtisztító-zsírozó, kézmosó stb.

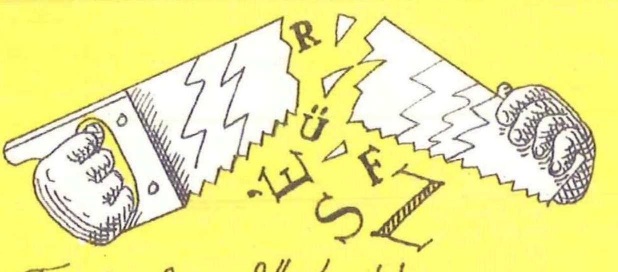
A 6. és 7. ábra mutatja, hogy oldalzsákon hova kerülhet a pléd.

Májusi fejtörő

Betűrejtvény

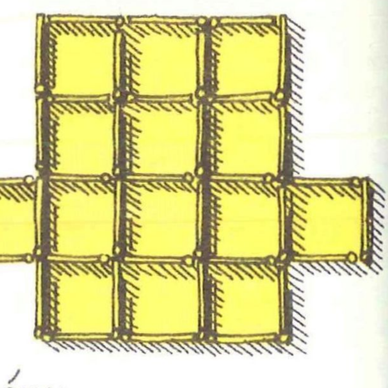

Törd el a fűrészt!

A **FŰRÉSZ** szó betűiből értelmes szavakat lehet összeállítani úgy, hogy a betűk sorrendjén nem változtatunk, de betűket átugorni lehet. Pl. a DESZKA szóból így lehet: de, ez, deka stb. Mi a FŰRÉSZ-ből kilenc szót tudtunk összerakni. Melyek lehetnek ezek?

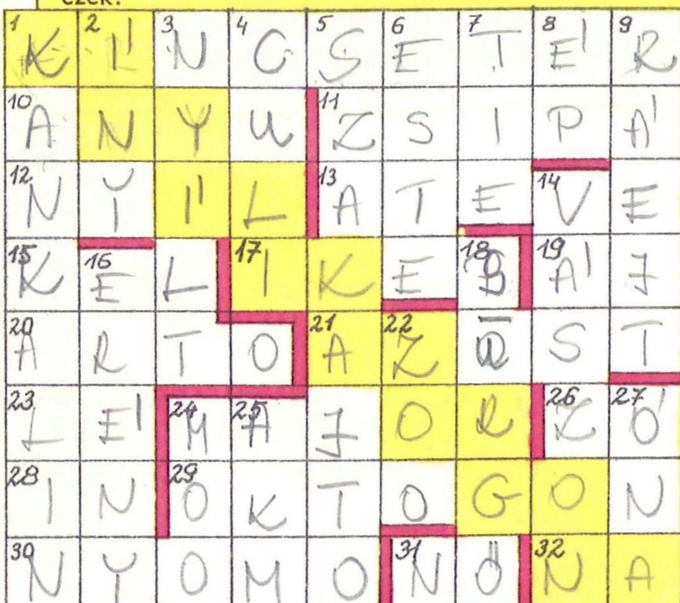
Anagramma

Egy híres írónk nevének betűit összekeverve ezt kaptuk: **INOG RÉZÁGYAD.** Ki az író?

Gyufarejtvény

Rakjátok ki ezt a 14 négyzetet gyufából. Hogyan kell elvenni 1 gyufát úgy, hogy 12 négyzet maradjon, 2 gyufát úgy, hogy 11 négyzet maradjon.

Keresztrejtvény

Vízszintes: 1. A májusi eső... 10. Anya becézve. 11. Papírüzlet neve fordítva. 12. Régi fegyver. 13. Névelővel a sivatag hajója. 15. Káposztaféle. 17. Ilyen ige is van. 19. Száj vége. 20. Marton közepe. 21. Névelővel nagy kerek edény. 23. Folyadék. 24. Tanya. 26. Fordítva, „csodák csodája". 28. Izomvég. 29. Fővárosunk egyik terének régi neve. 30. Préselő. 31. Férfi párja. 32. Felkiáltás.

Függőleges: 1. Mezei virág. 2. Fog van benne. 3. Nem zárt. 4. Lánykanév. 5. Kenyér kelesztésére használt kosár. 6. Nap vége. 7. TIE. 8. Hibátlan. 9. Tetejére dob. 14. Vékony szőtt anyag. 16. Jótulajdonság. 18. ...forgó. 22. Állatkert külföldön. 24. MOO. 25. Szakma közepe. 27. Róna vége.

A beszínezett négyszögekbe eső betűket olvassátok össze. Ezt kell a keresztrejtvényből beküldeni.

Figyelem! Május 31-ig adjátok postára a márciusi, áprilisi és májusi megfejtéseket, a hozzátartozó számokkal együtt. Kérjük, tüntessétek fel a levélen, hányadikosok vagytok, mert a könyvjutalmat lehetőség szerint korotoknak megfelelően választjuk ki. Júniusi számunkban közöljük az egész évi helyes megfejtéseket, ezért csak a május 31-ig beérkezett leveleket értékeljük.

kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja. XXXII. évf. 5. sz.
Szerkesztő: Kelemen Sándor

Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, Budapest, Postafiók 100. 1502 Telefon: 660-162
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: dr. Petrus György
Kiadóhivatal: Budapest VI., Révay u. 16. 1374 Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben
és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI) Budapest V., József nádor tér 1., 1900 közvetlenül
vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára.
Megjelenik évenként tíz alkalommal
Előfizetési díj 1 évre 55,— Ft, I. félévre 33,— Ft, II. félévre 22,— Ft, negyedéves előfizetés nincs.
Készült a Kossuth Nyomdában. 83.0231 Felelős vezető: Bede István vezérigazgató
INDEX: 25.442
HU ISSN 0450-3287
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
A címlap **Németh Nelli,** a hátsó címoldal **Vida Győző** munkája

Ára: 5,50 Ft

Héjja, héjja, karéjja!

Népköltés

Karahéjja, héjja!
Kilenc pipénk hijja,
ötnek tarka szárnya,
négynek likas lába.

Karahéjja, héjja!
Kilenc pipénk hijja!
Add vissza pipénket,
mert megvernek minket.

Karahéjja, héjja!
Kilenc pipénk hijja!
Ha nem adod vissza,
ne jöjj erre, héjja!